

آموزش گام به گام کودکان کم شنوای ۶-۲ سال
(جلد دوم)

«درس پنجم، ششم، هفتم، هشتم»

ترجمه و گردآوری:

دکتر یونس لطفی

اکرم حاج علی اکبر

سودابه افشارپور

سرشناسه	لطفی، یونس، ۱۳۳۳- مترجم
عنوان و نام پدیدآور	آموزش گام به گام کودکان کم شنوای ۶-۲ سال / ترجمه و گردآوری مطالب یونس لطفی، اکرم حاج علی اکبر، سودابه افشارپور.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	ج ۳:
شابک	دوره: ۸-۵۹-۹۶۴-۸۸۶۳-۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۳-۵۷-۴ ج ۱: ۵۵۰۰۰ ریال؛ ج ۲: ۵۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	ج ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۳-۵۷-۴ ج ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۳-۵۷-۴ ج ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۳-۵۷-۴
یادداشت	فیبا
مندرجات	ج ۱-۲: (چاپ سوم). ج ۱: درس اول، دوم، سوم، چهارم- ج ۲: درس پنجم، ششم، هفتم، هشتم- ج ۳: درس نهم، دهم، یازدهم، دوازدهم.
موضوع	شنوایی ناقص در کودکان -- آموزش و پرورش
موضوع	کودکان معلول -- آموزش و پرورش
شناسه افزوده	حاج علی اکبر، اکرم، ۱۳۴۷ - مترجم
شناسه افزوده	افشارپور، سودابه، ۱۳۴۹ - مترجم
شناسه افزوده	دانشگاه علوم بهزیستی و توان بخشی
رده بندی کنگره	۱۳۸۹ / ۱۶۸۴ / ج ۱ / HV۲۴۳۰
رده بندی دیویی	۳۷۱/۹۱۲
شماره کتابشناسی ملی	۲۱-۹۶۱۴

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

نام کتاب: آموزش گام به گام کودکان کم شنوای ۶-۲ سال (جلد دوم)
ترجمه و گردآوری: دکتر یونس لطفی - اکرم حاج علی اکبر - سودابه افشارپور
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۶۳-۵۷-۴

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

امور کامپیوتری: تایپ نغمه

قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

چاپ دوم: ۱۳۸۶

نوبت چاپ: سوم

چاپ: کاریسا

سال انتشار: ۱۳۸۹

ناشر: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

نشانی: اولین، بلوار دانشجو، خیابان کودکیار، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

تلفکس: ۲۲۱۸۰۰۸۱

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

سازمان بهزیستی استان تهران

آموزش گام به گام کودکان کم شنوای ۶-۲ سال

فهرست دروس

۲۲۵ - ۲۸۶	درس پنجم
۲۸۷ - ۳۵۱	درس ششم
۳۵۲ - ۴۰۱	درس هفتم
۴۰۲ - ۴۶۸	درس هشتم

مقدمه چاپ سوم

با توجه به استقبال گسترده ناشنوایان و خانواده محترم آنان و کارشناسان محترم شنوایی‌شناسی و گفتار درمان مراکز خصوصی و دولتی و اتمام کلیه نسخ چاپ اول و دوم بر آن شدیم که چاپ سوم کتاب را به انجام رسانیم. در چاپ دوم با توجه به گزارشات دریافتی از طرف منتقدین مطلب قابل اضافه شدن به مجموعه این کتاب مشاهده نشد. انشاءالله از پیشنهادات و انتقادات در جهت تدوین کتاب دیگری در خصوص توانبخشی گام به گام کودکان ناشنوای کاشت حلزون شده استفاده خواهد شد که در حال تدوین این کتاب می‌باشیم.

در پایان همچون گذشته از کلیه خانواده ناشنوایان و کسانی که مجموعه این کتاب-ها را مطالعه می‌فرمایند انتظار داریم که ما را درخصوص بهتر و روان‌شدن مطالب کتاب و نیازهای آموزشی خود مطلع نمایند تا بتوانیم خدمتی به این قشر از جامعه انجام دهیم. در اینجا لازم می‌دانم از ریاست محترم دانشگاه سرکار خانم دکتر شهربانو نخعی و مدیر محترم انتشارات جناب آقای دکتر رضا سیدنور تشکر و فدردانی نمایم.

دکتر یونس لطفی

مدیر گروه آموزشی شنوایی‌شناسی

مقدمه:

یادگیری از بدو تولد آغاز می‌شود. چهار سال اول زندگی کودک سالهای طلایی یادگیری اوست. در طی این سالها شخصیت کودک با تقلید شکل می‌گیرد و توانایی وی برای آموزشهای بعدی تعیین می‌شود. در عین حال یادگیری گفتار و زبان نیز در طی سالها صورت می‌گیرد. یادگیری کودک بستگی زیادی به مدارج تحصیلی والدین ندارد، بلکه به عشق، حمایت از کودک و درک آنان از موقعیت او دارد. کودکان کم‌شنوا برای یادگیری هرچه بیشتر ارتباط، زبان و گفتار نیاز مبرمی به حمایت و درک والدین خود دارند. هرچه اطلاعات و آگاهی والدین از موقعیت کودک خود بیشتر باشد، بهتر می‌توانند در راه یادگیری مهارتهای اصلی زندگی مثل ارتباط به او کمک کنند.

دروسی که پیش‌رو دارید، در کلینیک جان ترسی برای والدین کودکان ۲ تا ۶ سال کم‌شنوا تهیه شده است. این دروس برای هر کسی که کودک کم‌شنوا داشته باشد در سراسر دنیا فرستاده می‌شود. در حال حاضر در سه کشور ایران، اطریش و تایلند نسبت به ترجمه این دروس همت گمارده و والدین می‌توانند دروس را با زبان خود مطالعه نمایند.

اولین ترجمه در سال ۱۳۷۶ در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه آموزشی و توانبخشی ناشنوایان تکثیر و منتشر شده و ویرایش دوم این دروس در سال ۱۳۸۳ در همان گروه تکمیل و چاپ گردید. دروس حاضر شامل سه بخش اصلی است. دروس اول در هر درس درباره نحوه برقراری ارتباط کودکان کم‌شنوا بحث می‌کند. اطلاعات موجود در این بخش چگونگی برقراری ارتباط با کودک کم‌شنوا را توضیح می‌دهد.

بخش دوم با عنوان «شما و کودکان» درباره رشد کودک مطالب مفیدی را مطرح می‌کند. اطلاعات این بخش در مورد تمام کودکان چه شنوا و چه کم‌شنواست و مراحل مختلف رشد را به طور کلی بررسی می‌نماید. بحثهای عمومی دیگری که در مورد همه کودکان کاربرد دارد مثل امنیت خانه، محل بازی و غیره نیز در این بخش گنجانده شده است.

بخش آخر هر درس بازیهایی را معرفی کرده که هر کدام به زبان آموزی و آموزش های شنوایی و گفتاری کودک کمک می کند و در عین حال سرگرم کننده نیز می باشد. می توان این بازیها را با اعضای دیگر خانواده نیز انجام داد تا همه کودکان خانواده از با هم بودن لذت ببرند. در پایان هر بازی که در طی مدت زمان خاصی انجام می شود والدین و کودک می بایست به اهداف گفته شده در ابتدای هر بازی دست یافته باشند. ممکن است سن کودک در یک زمان مشخص برای انجام یک بازی خاص کم باشد، در این صورت انجام بازی به بعد موکول می شود. برای اتمام این دوره یکسال یعنی یک ماه برای هر درس زمان در نظر گرفته شده است. ممکن است بعضی از والدین زودتر و بعضی دیرتر دوره را تکمیل کنند، اما مهم این است که تمامی اطلاعات و مطالب گفته شده توسط خواننده و انجام گردد. در این صورت است که نتیجه بهینه و مطلوبی بدست می آید. امید است با مطالعه این مجموعه و ارسال نقطه نظرات و ارشادات خود به این گروه ما را در تکمیل و تصحیح مطالب یاری فرماید.

مترجمین

آموزش گام به گام کودکان کم شنوای ۶-۲ سال

((درس پنجم))

(مجموعه ۱۲ درس)

ترجمه و گردآوری مطالب :

دکتر یونس لطفی

اکرم حاج علی اکبر

سودابه افشارپور

فهرست مطالب

((درس پنجم))

- ۲۲۵ نحوه برقراری ارتباط
ایده هایی برای زبان عمومی
- ۲۴۲ برگه ارتباط
- ۲۴۳ شما و کودکان
رشد اجتماعی
- ۲۶۵ بازیها و فعالیتهایی برای یادگیری بیشتر
- ۲۶۵ بازی روزانه : زمان خواب
- ۲۶۸ زمان بازی : نخ کردن اشیا
- ۲۷۲ بازی فکری : اندازه گرفتن و ریختن
- ۲۷۷ بازی شنوایی : روشن و خاموش
- ۲۸۰ بازی گفتاری : آموختن آواسازی
- ۲۸۳ نکات مهم / محل یادداشت والدین
- ۲۸۴ خود را بیازمایید
- ۲۸۶ ایده های کلیدی / گزارش درس پنجم

در حال حاضر که چهار درس را تمام کرده اید، بخوبی پیشرفت کرده اید. درباره نحوه ارتباط برقرار کردن با کودک، بیان افکار و خواسته هایش با کلمات و اهمیت بازی در زندگی کودک، مطالب بسیاری می دانید. و یاد گرفته اید که بازی فرصتهای طبیعی و فراوانی برای آموزش زبان در اختیارتان قرار می دهد. شما می دانید چقدر اهمیت دارد که در کنار کودک حاضر و آماده باشید تا کلماتی را که نیاز دارد بگوید.

در درس پنج، پیشنهادهای درباره آموزش زبان عمومی ارائه می دهیم. مثالهایی در این درس وجود دارد که با بیشتر فعالیتهای مشخص روزانه - فعالیتهایی که شما و کودکتان از قبل انجام می داده اید - همراه است. اینها فقط پیشنهاد است، کار روزانه شما ممکن است با یکی، چند تا یا بیشتر آنها فرق داشته باشد. پیشنهادهای را بخوانید و آنهایی که با فعالیتهای روزمره شما جور است را انتخاب کنید. قبل و بعد از هر کاری، چند دقیقه درباره کلمات و جملات آن فکر کنید. آیا قادر به استفاده از جملاتی که قبلاً تهیه کرده اید هستید؟ چه فعالیتهایی به طور خود بخودی یا بدون برنامه ریزی بوجود آمده اند؟ چه فرصتهایی را از دست داده اید؟ فکر کردن روی سوالات بالا به شما کمک می کند تا در تهیه گفتار مورد نیاز ماهرتر شوید. با این حال به یاد داشته باشید کودک فقط زمانی بهتر عمل خواهد کرد که شما بهتر کار کنید. نگران فرصتهای از دست رفته نباشید - برای همه ما پیش می آید.

آگاهی نسبت به فرصتهای از دست رفته به شما کمک می کند که در صورت وقوع مجدد از آن استفاده کنید.

در این درس درباره رشد اجتماعی نیز بحث خواهیم کرد. راهنماییهای عمومی در مورد رشد اجتماعی ارائه می دهیم؛ بنابراین، شما پی خواهید برد که از کودکان سنین مختلف چه انتظاری داشته باشید. ما می دانیم که کودک شما ممکن است به طور کامل در یک مرحله سنی قرار نگیرد. شاید در بعضی موارد عقب تر و در بعضی موارد پیشرفته تر باشد؛ اما مهم این است که درباره رشد مهارتهای مختلف اجتماعی کودکان اطلاعات کلی داشته باشید تا اینکه بتوانید وسایل لازم را برای کودک فراهم نمایید.

نحوه برقراری ارتباط

ایده هایی درباره زبان عمومی

بیش از یک راه برای درست صحبت کردن با کودک وجود دارد. هر کودک و پدر و مادرش که این دروس را دریافت می دارند، منحصر به فرد هستند. اینکه چطور، چه وقت و درباره چه چیزی با کودک صحبت کنید بستگی به سطح زبان و علایق شما و کودکتان دارد. ما امیدواریم که از همین حالا در تمام طول روز همان طور که کارهای روزمره را انجام می دهید به صورت کاملاً طبیعی با کودکتان صحبت کنید. این امر به معنای صحبت بدون وقفه نیست، بلکه بدین معناست که فعالیتهای روزانه ای که شما و کودکتان در آن شرکت دارید راههای آموزش زبان هستند و باید باشند.

در شروع مسکن است مشکل باشد. گاهی والدین به ایجاد سکوت در اطراف کودک عادت می کنند. یا می دانند که باید صحبت کنند؛ اما نمی دانند چه بگویند. یا بعد از اینکه فرصتها از دست رفت به فکر کلمات " صحیح و خوب " می افتند. اگر نگاهی به فعالیتهای روزمره بیندازید، می بینید که امکانات آموزش زبان قبلاً فراهم شده است. به یاد داشته باشید، چیزی که به کودک می گوئید بستگی به علایق او، و اینکه چطور بگوئید بستگی به سطح زبان او دارد.

کارهای روزمره خانواده

اگر به فعالیتهای روزمره با دید جدید آموزش زبان نگاه کنید، درمی یابید که حتی فعالیتهای روزمره هم زنده و پویا هستند. حالا اجازه دهید به بعضی فعالیتهای خاص و امکانات زبانی آنها توجه کنیم.